

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manvscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Complectens Santos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De S. Parthenio episcopo Lampsaceno.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

VITA SANCTI PATRIS NOSTRI PAR-
THENII EPISCOPI LAMPSACI, EX SIMEO-
ne Metaphraſte, authore verò Crispino.

7. FEBRVAR

Parthenij
parentes.Fit presby-
ter.Claret si-
gnis admi-
randis.Signo cru-
cis mulierē
à morbo
cācri curat.Aliud mis-
raculum,Fit Episco-
pus Lapsa-
genus.

2. Tim. 4.

Humanissi-
mè accipi-
tur à Con-
stantino
Magno.

ESIDERIO & amore motus ego peccator Crispinus, studi conscribere admirabilem & gloriosam viri vitam & à puerō institutionē, sancti patris nostri Parthenij, qui fuit Episcopus Lampsaci. Est enim plena vtilitate animæ, & quæ potest ijs, qui legent, ostendere ea, quæ Deus præbet ijs, qui ipsum diligunt.

Beatus ergò & inclytus hic Parthenius, habuit quidem patrem, nomine Christodolum, dignitate diaconum sanctæ Dei catholicæ, quæ erat Meliti, ecclesiae, literarum im- peritus, sanctorum autem scripturarum vel maximè valens memoria. Crescens verò aetate, ibat in propinquum lacū, & ibi pescabatur, & piscium mercaturam suppeditabat vñsi eorum, qui egebant. A prima enim aetate, gratia Dei dignatus, seipsum celabat. A tempore autem decem & octo annorum, signa facere incipiens, dæmones expellebat ab hominibus eius invocatio- nē. Cùm verò bona de eo fama esset multorum sermone celebrata, Meliti ciuitatis Episcopus, nomine Philetus, cùm audiuisset de S. Parthenio, eum accersitū & multum laudatum, vel inuitum ordinat Presbyterum & visitatorem sanctæ ciuitatis Meliti ec- clesiæ. Porrò autem ei quoquè opem ferebat gratia curationum in omnibus ægrotan- tibus, & faciebat multa signa admirabilia in nomine Domini nostri Iesu Christi.

Inter cetera vero accidit aliquando, vt ei homo fieret obuiā, cui à tauro fuerat ef- fossus oculus, quem manu sua portabat, & deslebat. Eum cùm accepisset vir sanctus, & in suo loco imposuisset, aqua madefaciens, in tribus diebus sanum reddidit. Quædam autem mulier, quæ in pudendis corporis sui paribus cancerum habebat extantem, ro- gabat virum sanctum, vt acciperet morbi curationem. Sanctus verò in eius fronte facto signo crucis, eam curauit protinus: & exedit ab ea morbus, adeò vt species cancri vel ipsam terram exulcerauerit. Tunc omnes, qui aderant, cùm hoc vidissent miraculum, dederunt laudem & gloriam Deo nostro, qui facit miracula. Cùm itaq; iret aliquando bates Parthenius ad visendum quendam ægrotum, inter eundum repente canis in- gentis magnitudinis & cædem spirans, rupta catena, quæ ei fuerat imposta, exilij è quadam domo cuiusdā ex proceribus, & eum inuasit, & rectus stetit supra corpus eius. Sanctus autem cùm in eum spirasset, & crucem Christi fecisset, repente exiccauit, & ab humeris suis in terram proiecit mortuum.

Hæc & his similia cùm audiuisset, qui erat illo tempore sanctissimus Cyzicenorum metropolis Episcopus, nomine Ascholius, cùm accersiuisset venerandum & sanctum hunc virum Parthenium, eum præfecit dignitati episcopatū, & maximum concessit donum ciuitati Lampsacorum. Homo autem Dei Parthenius, cùm venisset ad ei dedicatam ciuitatem Lampsacum, & eam inuenisset deditam cultui simulacrorum, grauiter angebatur. Sed non cessabat, sicut Apostolus admonet, rogare, increpare, ve- ritatis viam eis ostendere, imbecillitatemque & vanitatem simulacrorum: & faciens miracula in nomine Domini nostri Iesu Christi, & curans eorum infirmos, paulatim traxit eos ad Dei agnitionem. Cùm verò vidisset eos proficere in fide, & simulacra despiciere, voluit eorum templa diruere, & ædificare ecclesiam in nomine Domini no- strī Iesu Christi. Cùm se autem sustinuisse, sic statuit, quod cùm Imperator sit Chris- tianus & pius, iustum sit eius sententia templorum idolorum fieri demolitionem. Hæc cùm apud se statuisse Christi seruus Parthenius, & soluisset ex ciuitate Lampsaco, ve- nit in urbem regiam. Fortè autem accidit, vt die sequenti pius Imperator Constanti- nus descenderet in vehiculo ad videndos agros. Ad eum itaque accedens vir sanctus, exposuit ei suam petitionem. Venerandus verò & planè Christi amans Imperator Con- stantinus, benignè accepit eius petitionem, & valde est latus: iussitq; eum ire in re- giam, & expectare donec ipse rediret ab agris. Reuersus itaq; Imperator in Palatium, lubenter accepit virum sanctum, & complexus rogauit, vt pro ipso precaretur: & pro- tinus iussit fieri Sacram pro idolorum & eorum templorum demolitione. & cùm hoc fuis-

DE S. PARTHENIO EPISCOPO.

923

suis diuinis confirmâsset syllabis, dat Parthenio c. m. multo auro ad extructionem san-
ctæ Dei ecclesiæ: & eum amplexus, dimisit in pace.

Reuersus autem beatus Parthenius in suam ciuitatem Lampsacum, templa diruit, Pulcherrimam tem-
& cùm pulcherrimam ornatissimam descripsisset Dei ædem, ipse per se assistens ope-
ri, magno studio eam curabat excitandam. Et enī cùm multi adnauigarent & enati-
garent hospites, non continebat eis transire, nisi prius eum vidissent: & benedictio-
ne ab eo dignati, eam, tanquam multorum bonorum viaticum, auferentes recedebant.
Quodam autem die accessit quidam ad eum, qui latenter in se habebat spiritum im-
mundi dæmonij. Quem cùm longo tempore habuisset, hoc ignorabat. Hic ergo ho-
mo cùm vidisset sanctum, eum salutauit. Homo verò Dei Partenius cùm cognouis-
set dæmonem, qui in eo habitabat, eum non resalutauit. Dæmon autem perturbatus,
dixit sancto: Quoniam desiderauit te videre, ideo te salutavi: cur tū non salutâsti? San-
ctus autem Parthenius dicit ei: Ecce vidiſti me, quid tum? Dicit dæmon: Et te vidi, &
agnoui. Dicit sanctus: Si reuerâ me vidisti & agnouisti, egredere citò à figmento Dei.
Dixit dæmon: Hoc totum est, vt me expellas à me habitatione? Nunc, rogo te, nè me
expellas post tantum tempus. Dicit ei beatus Parthenius: Est' ne longum tempus, ex
quo in eo habitas? Dixit dæmon: A pueritia, nec fui vñquam cognitus, nisi nunc à
te: tu autem me expellis, vt video. & quid iubes me abire? Dixit sanctus: Do tibi locum,
quid proficiſcaris. Dicit dæmon: Omnidic dices mihi, Abi in porcos. Dicit ei sanctus:
Minime, sed do tibi hominem humilem: & ingressus in eum, illic habita. Nunc verò ex
eo egredere. Dixit dæmon: In veritate hoc facis, an solum hoc dicis, dum me eieceris?
Dixit sanctus: Dico tibi in veritate, mihi quidem est homo paratus, in quo debes habi-
tare. solum citò egredere. Dæmon autem sancti patris conuentis persuasus, petebat
vt promissio deduceretur ad effectum. Tunc sanctus os aperiens, dixit dæmoni: Ecce
ego sum homo: ingredere, & in me inhabita. Dæmon autem tanquam ab igne vsus ob
id, quod sanctus dixerat, exclamauit dicens: Hei mihi, me, qui * in alieno vase abiij, post *ex
tantum tempus persequeris: & quid non mali à te passus fuerō? Quomodo verò in do-
num Dei ingrediar? Non licet veritatem audire à vobis Christianis. Tunc dæmon Expellit de
egressus ab homine, abit in loca deserta & inaccessa: homo autem eius sit sanus virtute
monem.

Perfecto verò opere ædificationis sancta Dei ecclesiæ, studium ponebat homo Dei, Altare ad
vt reponeretur mensa, in qua oportebat Domino offerri spiritale & incruentum sacri. offrendum
ficium. Cùm autem inueniſset in quodam loco, dedicato idolis, lapidem preciosum & incruentu-
sacrificium.
aptum ad sanctæ mensæ concinnandum opus, quod querebatur, effecit id pulchre elabo-
rari & adaptari ab artificibus. Perfecto verò opere, iussit id afferri in ecclesiam. Cùm
ergo artifices lapidem currui imposuissent, & boues iuxtiſſent, ducebant ad ciuitatem.
Inuidens autem & bonorum operum æmulus diabolus, non ferens ignem diuini zeli Malitia ma-
sancti viri, conturbatis bubus, effecit, vt ij repente impetu, qui cohiberi non poterat, in-
ligni dæ-
monis.
citati, supinum in terram proiecerint eum, qui trahebat boues, nomine Eutychianum:
quem excipiens currus, per rotam perfregit omnem viscerum eius compagem. Sicq;
is expirauit. Cùm autem accepisset quod acciderat, seruus Dei Parthenius, dixit: Hoc
satanicæ planè fecit malitia. Non impedit in hoc diabolo opus Dei. & statim assumens
secum pios viros, qui cum ipso erant, cucurrit ad locum: & stans prope cadauer, & san-
cta sua inclinans genua, cum lachrymæ intenſe orauit ad Deum, dicens: Tu Domine
omnipotens, suppeditator vita & mortis, non ignoras propter quam causam author
malorum inimicus, machinatus est mortem in tuū figmentū. Sed ô benignissime, nūc
quoquè ostende inanem eius conatum: vita autem participem fac tuum seruum Eu-
tychianum, ostendens ijs, qui in te credunt, inuidam tuam potentiam: Quoniam tu es
solus Deus, & te decet gloria in secula, Amen. Cùm autem vir iustus Deo emisisset has Mortuus ad
vitam reuo-
preces, reuersus est mortui spiritus in corpus eius, & cœpit, qui fuerat mortuus, dicere cat. S. Pars
in conspectu vniuersi populi: Gloria tibi Christe Deus, qui etiam suscitas mortuos, &
cūm protinus surrexisset, & factus esset sanus sicut prius, & accepisset boues, traxit cur-
rum usque ad ædem ecclesiæ. Tunc omnes, qui viderant hoc miraculum adeò præter
opinionem, dederunt gloriam & laudem benigno Deo.

Afferebant verò yndique omnes ægrotantes, & qui vexabantur ab immundis spiriti-
bus;

Multos curat dæmoniacos. bus: & gratia & virtute Domini Iesu curabantur omnes. Omnis autem ars medicina in diebus huius sancti viri erat imbecilla, propterea quod omne genus morbi in nomine Domini nostri Iesu Christi, gratia ab ipso curarentur. Inter quos Dionysius quoque, Prepositi filius, stirpe imperatoria, cum haberet filiam virginem, nomine Daphnen, quae a dæmonie grauiter castigabatur, ipse eam totis tribus diebus curauit. Alteram autem Mamalij cuiusdam filiam, qui erat princeps ciuitatis Smyrnensium, nomine Agamatiam, quae ab immundo spiritu vexata, spumam emittebat, curauit. Zoëlam verò nomine, quae ad Persas venerat, & a dæmonie vaticinante miserabiliter conterebatur, haud ira longo post tempore, Dominis gratia liberauit. Alium autem fursus iuuenem ex Hunnis ortum, presul ieri filium, nomine Niconem, qui ab immundo spiritu grauiter castigabatur, aduentus eius parentes, iecrunt ad pedes sancti, rogantes ut eius miseretur, iuuentus, & eum liberaret ab immundo dæmons. Vir autem sanctus dixit eis: Non est dignus qui curetur, ad castigationem enim datus ei fuit stimulus spiritus, est enim parricida. Vos enim sèpè ab eo habiti contemptui, in anima vestre amarore à Deo petistis, ut ipse castigaretur. Sinite eum sic esse. expedit enim. Illi verò, ut qui essent parentes & vincerentur visceribus, exclamauerunt rogantes cum lachrymis: Preceare Deum pro ipso, ut liberetur à saeuo & immanni dæmons. Beatus autem Parthenius misertus abunde profluentum lachrymarum parentum, intensem Deum precatus est pro ipso, & protinus egressus fuit ab ipso dæmon, & mundatus fuit homo. Tunc parentes eius eum sanum acceperunt, & domum redierunt, Deum laudantes atque glorificantes.

Spiritus draconalis. Alexandria autem quedam nomine, ex Arisba, quae est Abydo, draconalem habens spiritum, sibilans & multos interimens, allata est ad serum Dei Parthenium. Qui cùm increpasset spiritum, curauit eam, & remisit ad suos. Synodij verò cuiusdam Abydeni filiam virginem, quae ab immundo spiritu vexabatur in montibus, parentes eius comprehendentes, duxerunt ad iustum: & cùm manus ei imposuisset & esset precatus, eam curauit. Alium quoque, Axanum quedam militem, qui omnes partes corporis habebat dissolutas, duxerunt ad serum Dei Parthenium. Quem aqua madefaciens & pre- cans, sanum misit domum suam ambulantem. Quendam autem alium, nomine Alaram, genere Syrum, operatione mali, qui in eo habitabat, dæmonis, ex tabulato care- catechumenorum sanctæ ecclesie, quam condidit sanctus vir Parthenius, suspensum & tra- ctabit & effecit mortuum, ad cadaver adueniens Dei famulus, illum quoque viuificauit precibus, & ab eo fugauit dæmonem. Eutropus verò quidam nomine, ex Pareo, vxorem suam duxit ad sanctum, quae habebat spiritum immundum, & rogabat cum multum, ut pro ipsa rogaret, ut curaretur a dæmons, qui ipsam vexabat. Vir autem sanctus cedens eius precibus, cùm eam accepisset, & in eius oculos inspirasset, & super caput eius esset precatus, liberauit a dæmons. Tunc maritus eius Deum glorificans, iuit in domum suam cum ipsa. Acaciam verò quandam nomine, ex pago, qui dicitur Celeus, quae ab immundo spiritu consumebatur, ad eam adduxerunt: & gratia & virtute Domini Iesu, sanam dimisit. Eucheria quedam nomine, vxor Agapij Magistriani Pacleoti, beneficio attentata, cùm ei roderentur intestina, allata est ad sanctum: & cùm in tribus diebus ei esset precatus, & ex oleo sanctorum eam potasset, sanam remisit in domum suam.

Oleo sanctorum curat ægram.

Maximus quidam nomine, ex Bizye ciuitate Thraciae, qui erat discipulus vni ex ijs, qui sunt apud nos Diaconi, nomine Pseræ: Hic ergò Maximus cùm incidisset in morbum torminis intestinorum, desperatus fuerat ab omnibus. Cùm id autem resciuissent eius parentes, Bizye venerunt Lampsacum ad eum sepeliendum: & cùm eum accepissent cum leitulo, fide ducti, ferunt eum in sanctam ecclesiam, & eum ponunt ingressu Episcopi, per quem Dei seruus erat transiturus. Cùm verò in eum locum venisset sanctus vir Parthenius, & vidisset eum in lecto iacentem, & eius parentes lamentantes, & omnes, qui cum eis aderant, lachrymantibus, ipse quoque est lachrymatus: & cùm flexisset genua, Deum pro ipso est precatus, & virtute ac gratia Domini nostri Iesu Christi, ad ipsum reuersus est spiritus: & statim assedit, qui fuerat mortuus, & coepit loqui. Data autem ei manu, fecit eum surgere, & sanum reddidit parentibus, adeò ut universa ciuitas Deum laudaret propter factum miraculum. Quædam autem mulier Diaconissa, nomine Theophila, ex Afermo vico Cherronesi, & cum ipsa, Russina impubes exco-

Mortuus recuievit.

ex eodem vico, ab immundo spiritu dissoluta & effecta paralytica, allatae sunt ad san-
ctum virum. Quas paucis diebus aqua irrigans & precans, virtute Domini sanas emisit
ad suos. Hilarij cuiusdam presbyteri ex Aufadia filius vnigena, nomine Thalassius, qui
a maligno spiritu at mente motus, portatus est ad sanctum. Quem cum accepisset,
orans totos septem dies, reduxit ad naturam, & Domino agentem gratias, cum patre
remisit in patriam. Vt ulla verò quasdam duas pauperes, quarū yni nomen erat Cal-
liope, alteri verò Cyriaca, quæ ambae ab immundo spiritu castigabantur, tulerunt ad
sanctum: qui per suas ad Deum preces ambas curauit. Cum autem eis quoquè dedi-
set ea, quæ erant ad viacum necessaria, dimisit in pace.

Præter haec autem & alia, quæ narrari non possunt, sancti huius viri miracula, acci- Dæmonem
dit ut officina quoquè, in qua tingebatur purpura, impediretur ab immundo spiritu, expellit ab
qui in eam incubuerat, & non efficeret eam, quam solebat, tinturam: sed etiam im- officina pur
mundus dæmon appareret tintoribus, & opus Imperatoris non sineret esse sanctum red- puram tin-
gentium.
dere: adeò ut ex hac re magnum periculum & damnum serui sustinerent & tintores.
Quamobrem cum rescuisset homo Dei Parthenius, & ab eis fuisset rogatus, prompto
& alacri animo venit ad locum officinæ: & cum aduocasset immundum operantem dæ-
monem, & cum increpasset terribili & sancto nomine Christi, fecit eum euanscere ab
omnibus finibus, illo clamante omnibus audientibus: Tanquam ab igne expellor in
gehennam ignis. Cum autem iussisset sanctus, tintores impleuerunt lebetes, & eo
præsente immiserunt lanam. Ea verò ab illo tempore, eam, quam oportebat, tinturam
citra villum impeditum accepit etiam in futurū. Sicq; & qui gerebant rem publi-
cam, & tintores omnes liberati fuerunt à periculo Imperatoris.

Audite alud quoquè magnum miraculum, quod factum est à sancto patre nostro
Parthenio. Tempore pescationis Thynnorum, cernebantur quidem pisces à pescatori-
bus, tanquam qui iam essent in manibus. Cum laxarentur autem retia, nihil proficie-
bant, sed laborem inanem sustinebant. Fuit verò hoc à diabolica aura impedimentum,
non in uno tantum aut altero emporio, sed in tota regione maritima usq; ad Abydum.
Omnes autem simul congregati, rogárint virum iustum, ut Deum pro eis precaretur.
Eo verò precante cum ieiunio & fletu, Deus ei aperuit causam & satanicam operatio-
nem. Experrectus autem, citra moram profectus est in unumquodque emporium usq;
ad Abydum, & aquam benedicens, & sal iniiciens, & Deum inuocans, iussit afferri retia, Vide hic
& eo præsente piscium consuetam facere pescationem. Tunc cum magno gaudio sua aquam be-
retia laxantes, Domini virtute & sancti precibus, tanta bona consecuti sunt in pescati- nedici cum
one, ut præteriti temporis defecatum supplerent. Sedente autem viro sancto in empo-
rio Catapteleæ, cum pescatio fieret piscium, reteq; traheretur, Thynnus maximus è re-
ti exiliens, se proiecit ad pedes sancti. Quem cum signasset & precatus esset, jussit scin-
di & distribui fratribus ad gloriam Dei.

Aliquando Heracleotem quandam nomine Callistum, cui à diabolica operatione
fuerant pedes soluti, duxerunt ad beatum Parthenium. Quem quidem, cum esset pre-
catus, & curáasset virtute Domini, proprijs pedibus ambularem remisit in domum su-
am, lætantem & Deum glorificantem. Alium autem quandam, nomine Lesbum, ex
insula, quæ dicitur Oa, duxerunt ad hominem Dei. Qui quidem à pedibus ad caput usq;
erat totus ulceratus, à leproso nihil differens. Eum oleo ungens & precans tribus die- Oleo un-
bus, sanctum remisit ad suos. Ex magnis ergo & multis miraculis, quæ à sancto patre no- gens, sanat
stro Parthenio Dei gratia facta sunt, partem, prout potui, significavi vestræ charitatib;
non tanquam de patre & doctore verba faciens ad eum ornandum, propter id, quod
dicitur: Perdet Dominus omnes, quiloquuntur mendacium: sed res ipsæ testantur, eti- Psalm. 5.
am que fiunt post eius obitum. Unde etiam cum eo adhuc viuo usus aliquando cum
vocasset, iuit in Thraciæ metropolim Heracleam: & conueniens Archiepiscopum, qui
illic erat, nomine Hypatianū, qui ad extrema ferè erat redactus, rogavit causam mor-
bi. Cum per diuinam autem reuelationem cognouisset beatus Parthenius, eum casti-
gari propter auaritiam, ut qui res pauperum usurparet, & eos illis priuaret, manè iuit
rursus ad eum visendum, & ei dicit: Surge magne domine. Non enim laboras infirmi-
tate corporis, sed castigaris propter morbum animæ. Hæc ergo depone, & rursus euad-
es sanus. Respondit ægrotus & dixit: Scio ego quoq; me esse peccatorem, & ideo ca-
stigari. Sed ora pro me, rogo te, ut leuer meis iniquitatibus. Dicit ei sanctus Parthe-
nius:

nus: Si quis in hominem peccauerit, de eo fortasse exaudietur oratio: morbus autem tuus ad Deum tendit. Quæ sunt ergo pauperum, redde Deo, & eris semper sanus animo & corpore. Tunc is ad se rediens, dixit: Revera Pater peccaui Domino meo. Dominus vero iustus, & protinus accersito suo œconomio, iussit in mediū afferri, quidquid auri collectum fuerat ex pauperibus. Cum autem sati auri fuisset allatum, sanctum rogauit Episcopus, ut id distribueret pauperibus. Ille verò non sustinuit, dicens: Cùm Deus tibi dedit vires, tu per te ipsum redde eis, quæ sua sunt. Tunc is sedens in lectica, iuit ad templum sanctæ martyris Glyceria: & cùm congregasset omnes pauperes ciuitatis, affatim omnibus distribuit. Benignus autem & clemens Deus, qui vidua duo minuta non despexit numismata, & rursus diues vidua propositum acceptum habuit tempore Eliæ prophetæ, & pauperis flagitio sœq; meretricis lachrymas non est auferatus, & publicani suspirium comprobauit: ipse quoque prædicti Archiepiscopi acceptam habens poenitentiam, in tribus diebus ei perfectam præbuit sanitatem.

**Luc. 21.
3. Reg. 17.
Luc. 7.
Luc. 18.**

**Aridū san-
cto oleo
perungit &
sanat.**

Psalm. 144.

**Precibus è
celo pluviā
depositi.**

**Cura pau-
perum Deo**

Marc. 9.

**Prædicti obi-
tum Archi-
episcopo.**

Dei verò seruus Parthenius quotidie obbat sacras ædes ciuitatis, consuetas preces in eis peragens. Quodam autem die ingressus in martyrium, quod Achilas dicitur, inuenit illic hominem quendam iacentem omnino aridum. Cuius misertus, cùm oleum petijisset, flexis genibus, cum lachrymis orauit pro ipso benignum & clementem Deum. Et cùm deinde surrexisset à prectione, sensim & paulatim eum sancto oleo molliens, protinus & ipsa hora fecit eum sanum surgere, & iussit eum suis pedibus ad suos redire Deum glorificantem. Cùm hoc autem terrible & quod opinione superat miraculū factum esset in Heraclea ciuitate, quicunq; habebant ægrotos, cum eis concurrebant ad Dei hominem Partheniū, & virtute Domini nostri Iesu Christi, omnes reuertebantur sani. Simul verò cum eo aderat etiam Hypatianus, qui illo tempore erat Archidiaconus ciuitatis Heracleæ, quando hæc siebant miracula. Quæ cùm vidisset, procidit ad pedes sancti viri, rogans eum cùm lachrymis & dicens, quod in pædio suo multa quidem sunt seminata, propter pluviæ autem egestatem omnia sunt exiccata. Sed veni ad locum, dicebat, o venerande pater, & ora Deum, ut terra pæbeat pluviā, ut conseruetur vniuersa nostra patria. Veneradus verò & sanctus vir Parthenius, iuit prompto & alacri animo. Cumq; venisset ad locum, & vidisset omnia exiccata, lachrymatus est: flexisq; genibus diu precans cum lachrymis, clementem Deum rogauit, ut pluviā in terram demitteret ad fructus producentos. Benignus autem & clemens Deus, qui semper facit voluntatem eorum qui ipsum timent, cùm adhuc preces essent in ore eius, tecum fuit cælum nubibus: & descendit multa pluviā, & satiavit terram. Ingressus autem ipsi in agrum, quæsivit habitaculum, in quo preces suas perageret. Archidiaconus verò Hypatianus, qui fuit etiam agri dominus, introduxit eum in unum ex suis cubiculis. Qui per noctem stauit illic in orationibus: & cùm manè accersisset Archidiaconū, dixit ei: Attende tibi, o frater, non enim ignoras Episcopum tuum fuisse castigatum propter avaritiam. Ostendit enim mihi Deus hac nocte, te non multis post diebus futurū Episcopum. Venerabilissima, de ergo, ut semper curam geras pauperum. hoc enim Deum placat super omnia.

Sanctum autem rogauit Archidiaconus, ut veniret in suum pædium, & benè precaretur agris & vitibus. Ingressus verò beatus in unam maximam regionem, quæ nihil habebat, dixit ei: Cur non seminasti eam, cùm sit maxima? Archidiaconus autem lachrymans, dixit: Seminata quidem est, o bone: sed mea peccata & pluviæ defectus, eam, ut vides, exiccauit. Dicit ei sanctus: Quot modios tibi pæbuit Deus ex hac regione? Ille dixit: Mille, o bone. Sanctus autem dixit ei: Nè sis tristis, o frater. Omnia sunt possibilia credenti. Sed Deus tibi dicit per me peccatorem, quod si in tempore æstatis frumentum, qui ex hoc agro nascitur, solū triueris, inuenies sicut dixisti, mille modios: quoniam leue est in conspectu Domini hæc facere. Eum quoque introduxit in vineam recentem plantatam, erat autem omnino exiccata & exesa à vermis, propter pluviæ egestatem, erat verò locus sati amplius, ut caperet sementem octoginta modiorum. Beatus autem sale iniecto, totam vitem conspersit, & dixit Archidiacono: Esto bono animo: Nam Deus dat tibi ex hoc loco sati magnâ benedictionem, sicut ei placet. Cùm verò ingressi essent in ciuitatem, iuit ad Episcopum, ut ei valediceret, & nauigaret. Ille autem ei processit obuiam, & eum est complexus. Ij verò cùm assedissent, sanctus dixit Episcopo: Annuncio tibi, o domine, quod post non multos hos dies excedes à corpore, & migrabis ad Dominum. Eccè enim Christus te accersit, qui est verus Deus noster, & bonum

EPITAPHIVM RICHARDI REGIS ANGLIAE.

927

bonū successorem relinques, vt mihi reuelauit Dominus, dominum Hypatianum, tu-
um Archidiaconum. Dixit Episcopus: Fiat voluntas Domini. Et cūm se inuicē oscu-
lati essent in osculo sancto, Heraclea sanctus nauigauit Parthenius, & venit in suam ci-
uitatem Lampsacum.

Accidit autem non in multis pōst diebus, vt morbo correptus Heraclea Episcopus, in
Christo requiesceret. Pro ipso verō factus est Episcopus dominus Hypatianus Archidi-
aconus, conuenienter ei, quod dixerat seruus Dei Parthenius. Cūm esset autem ætas, squalida
egressus Episcopus Hypatianus in agrum suum ad colligendos fructus terræ, & meten-
dum id, quod erat natum ex exccata & squalida regione, inuenit mille modios plenos
frumento, conuenienter verbo serui Dei Parthenij. Similiter verō in tempore quoquè
vindemiarum, ex plantatione exccatarum vinearum Deus dedit magnam vini quanti-
tatem. Qui cūm experientia accepisset euentum eius, quod sanctus prædixerat, deci-
mam fructuum vtrorunque, nempe tam aridorum quam humidorum, naui impositam
duxit Lampsacum, vt sancto offerret, maximas ei agens gratias. Ille autem noluit acci-
pere, dicens domino Hypatiano Episcopo: Deo agens gratias in omnibus, eas distri-
bue nostris fratribus. & cūm se inuicē salutassent, reuersus est sanctus Episcopus He-
racleam, & distribuit frumentum & vinum suis fratribus, vt iusserrat homo Dei. Episco-
pus ergō Hypatianus non cessauit usq; ad finem vitæ, narrare omnibus Dei magnalia,
quaæ fecit cum ipso per seruum suum Parthenium.

Cūm ergō in hac pia & angelica vita refusisset in terra Dei seruus & vir venerandus S. Parthenius
us deedit.
Parthenius, & multos conuertisset à simulacris ad Deum viuum, perinde ac morbo
arreptus, à Deo vocatus, requieuit in pace. Prædictus ergō Hypatianus Episcopus
cūm audiuisset inclytum & venerandum patrem nostrum Parthenium ad Christum mi-
grasse, reliquias omnibus, quaæ habebat in manibus, soluens ex ciuitate Heraclea, secun-
do vento cūm Deus iussisset, cādem nocte peruenit Lampsacum. Similiter etiam Cy-
zici episcopus, & episcopus Meliti, in qua fuerat natus: & Parij episcopus nomine Eu-
stathius, & reliqui ex ciuitatibus, quaæ erant circuncircā. Sicq; cum psalmis & hymnis
& spiritualibus cantis deposituerunt cum prope ecclesiam in oratorio, quod ipse ædificè
cauit. Dormijt autem sanctus Christi seruus Parthenius septimo mensis Februarij,
non parua nobis relicta doctrina per perfectam & immobilem eius in Deum fidem.
Qui etiam post decepsum sua ad Deum supplicatione non cessat facere miracula, dæ-
mones expellens, leprosos mundans, & omnem morbum & ægritudinem curans virtu-
te & gratia Domini & Dei & Seruatoris nostri Iesu Christi: Cui gloria & potentia, nūc
& semper & in secula seculorum, Amen.

EPITAPHIVM RICHARDI REGIS AN-
GLIAE, SCVLPTVM IN CIVITATE LV
ca Italia, ubi requiescit.

OR OR Offonis regis, fuit mater beati Richardi. Beatus 7. FEBRVAR.
Richardus rex Angliae, exul patriæ, spretor mundi, con-
temptor suū, pater sanctorum fratrum Vuillebaldi & Vuin-
nibaldi, & beatæ Vualburgis virginis, terrenum regnum
in cælestē mutauit. Depositus coronam regiam pro vita
perpetua. Exxit purpuram, & vilem induit tunicam. Re-
gionum reliquit tribunal, & sanctorum quæsivit limina.
Dimisit sceptrum, & accepit baculum. Dimisitque filiam suscipit rex
suam in regno beatam Vualburgam, atq; simul cum filijs piis & filijs
peregrinè profectus est. Et eis reliquias apud sanctum Bonifa-
cium martyrem gloriosum, tunc Archiepiscopum Mo-
næ religio-
guntinem, virum miræ sanctitatis, eo quod Anglicus esset, de regno suo natus, nis ergo.
idem sanctus rex exilio se vltiori *, limina sanctorum trans alpes adiit, & loca dein-
cēps magis deuia petijt solitudinum, Deo soli idem solus liberè vacaturus. Deinde post
longa exilia, post multa certamina, post famis, sitis & frigoris multimodas ærumnas, in
prouincia Italiae, ciuitate Luca finitur pugna, dantur præmia, caelo recipitur anima, & Italia.
in beati Frigidiani basilica iuxta corpus eius ponuntur pia membra, ybi & miraculis co-
ruscat.